

**Sprawozdanie z realizacji w roku 2016
„Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie w Województwie
Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020”.**

Olsztyn, maj 2017 rok

Wprowadzenie

Działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2015 były realizowane w oparciu o zapisy Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020, który został przyjęty uchwałą Nr 4/30/15/V z dnia 20 stycznia 2015 r. przez Zarząd Województwa zgodnie z art. 6 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Program opiera się na sześciu celach szczegółowych:

1. Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
2. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;
3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc;
4. Podniesienie kompetencji i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
5. Wzmacnianie współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim;
6. Podniesienie wrażliwości społecznej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Dokumentami źródłowymi Programu Wojewódzkiego są:

- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku;
- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku;
- ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.;
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2020 r.

Przy planowaniu i podejmowaniu działań w zakresie problematyki przemocy w rodzinie kierowano się głównym celem Programu, jakim jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim. Podejmowane działania były zgodne z realizacją celów szczegółowych, nakierowanych na rozwiązywanie problemów przemocy w rodzinie i ograniczanie negatywnych następstw związanych z jej występowaniem, między innymi poprzez wspieranie rodzin uwikłanych w przemoc, rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej na poziomie lokalnym i krajowym w zakresie przeciwdziałania i ograniczania zjawiska przemocy oraz badanie, monitorowanie skali i specyfiki zjawiska przemocy w regionie warmińsko-mazurskim. Podmiotami współpracującymi w realizacji wskazanych celów/działań były: Samorządy gmin i powiatów oraz ich jednostki organizacyjne (w tym Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Ośrodki Pomocy Społecznej), Warmińsko-

Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie, Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie oraz organizacje sektora pozarządowego, itd.

W monitorowanym okresie Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie realizował dwutorowo, zarówno w ramach Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2015-2020, a także w ramach Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016-2020.

W monitorowanym okresie na działania związane z realizacją zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy przeznaczono z budżetu samorządu województwa kwotę 43 352.

Duże znaczenie dla monitorowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie mają sprawozdania składane przez organizacje pozarządowe i samorządy lokalne z realizacji dofinansowanych zadań. Monitoring realizacji WPPPwR jest możliwy także dzięki dobrej współpracy z instytucjami i placówkami z terenu województwa.

Jednostką odpowiedzialną za realizację zadań własnych samorządu województwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie.

Skala zjawiska przemocy w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim, według danych uzyskanych z Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie.

Tabela 1. Liczba sporządzonych przez funkcjonariuszy Policji „Niebieskich Kart”

Rok	ogółem	Miejsce sporządzenia „NK”	
		miasto	wieś
2014	5991	3459	2532
2015	6425	3611	2814
2016	7498	4466	3032

Źródło: Raporty Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie za rok 2016

Podsumowując zgromadzone dane z 2016 roku należy stwierdzić, że ogólna liczba wypełnionych przez funkcjonariuszy Policji na terenie całego województwa formularzy „Niebieska Karta – A” wyniosła 7498, z czego 1962 dotyczyło kolejnych przypadków przemocy w danej rodzinie w trakcie trwającej procedury. Liczba formularzy jest większa niż w latach 2014-2015 (w 2014 – 5991 Niebieskie Karty i w 2015 – 6425 Niebieskich Kart). Wpływ na wzrost wszczynanych procedur

niewątpliwie miały organizowane przez poszczególne jednostki terenowe Policji przedsięwzięcia szkoleniowe, nadzór nad zagadnieniami przez kierownictwo jednostek oraz ścisła współpraca funkcjonariuszy z podmiotami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w celu wymiany doświadczeń.

Tabela 2. Liczba wszystkich sporządzonych „Niebieskich Kart” w województwie warmińsko-mazurskim

Rok	ogółem	wszczynających procedurę
2014	6230	5266
2015	6904	5475
2016	7894	5886

Źródło: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie

Na podstawie powyższej tabeli należy stwierdzić, że ogólna liczba wypełnionych na terenie całego województwa formularzy „Niebieska Karta – A” wyniosła 7894, z czego 5886 było formularzami wszczynającymi procedurę. Liczba formularzy jest większa niż w latach 2014-2015 (w 2014 – 6230 Niebieskie Karty i w 2015 – 6904 Niebieskie Karty).

Tabela 3. Liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że były dotknięte przemocą

rok	ogółem	w tym:		
		kobiet	mężczyzn	małoletnich
2014	8633	5339	1063	2231
2015	8823	5588	1141	2094
2016	9473	6305	1422	1746

Źródło: Raporty Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie za rok 2016

Ofiarami przemocy doświadczanej od osoby najbliższej podobnie jak w latach ubiegłych, najczęściej są kobiety (w 2014 – 5339; w 2015 - 5588). Jednocześnie w 2016 roku podobnie jak w roku 2015 odnotowano wzrost liczby mężczyzn, którzy stali się ofiarami przemocy w rodzinie (w 2014 – 1063; w 2015 – 1141), było ich 1422.

Tabela 4. Liczba osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc w rodzinie

rok	ogółem)	w tym:		
		kobiet	mężczyzn	nieletnich
2014	6010	372	5597	41
2015	6452	544	5856	52
2016	7556	732	6755	69

Źródło: Raporty Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie za rok 2016

Zdecydowanie najczęściej, podobnie jak w latach ubiegłych, przemocy wobec osób najbliższych dopuszczali się mężczyźni, których w 2016 roku odnotowano 6755 (wzrost o 899 w porównaniu do roku 2015). W 69 przypadkach przemocy wobec osób najbliższych dopuściły się osoby nieletnie (wzrost o 17 w porównaniu do roku 2015). Niepokojący jest fakt, że liczba osób stosujących przemoc w rodzinie z roku na rok rośnie, jednak może to wynikać z faktu, iż ofiary przemocy są coraz bardziej świadome swoich praw, wiedzą gdzie mogą udać się po pomoc i częściej zgłaszają przypadki zachodzenia przemocy w rodzinie.

Tabela 5. Liczba zatrzymanych osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc w rodzinie

rok	ogółem	W tym:		
		kobiet	mężczyzn	nieletnich
2014	1640	51	1585	4
2015	2263	103	2152	8
2016	2599	144	2449	6

Źródło: Raporty Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie za rok 2016

W 2016 roku odnotowano wzrost liczby osób zatrzymanych w związku z przemocą w rodzinie (w 2014 – 1640; w 2015 – 2263), zatrzymanych zostało 2599 osób. Ponadto łącznie **957** osób zostało doprowadzonych celem wytrzeźwienia do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub do izb wytrzeźwień, bądź innych placówek. W przypadku, gdy sytuacja towarzysząca przemocy w rodzinie wyczerpywała znamiona przestępstwa z art. 207 kk, wszczynane były postępowania przygotowawcze w sprawie. W 2016 roku na terenie województwa wszczęto **1373** takich postępowań. Z kolei w toku postępowania stwierdzono łącznie **897** przestępstw.

Tabela 6. Liczba osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu

rok	ogółem	W tym:		
		kobiet	mężczyzn	nieletnich
2014	3755	171	3577	7
2015	4281	255	4018	8
2016	4948	355	4583	10

Źródło: Raporty Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie za rok 2016

Z analizy danych wynika, iż czynnikiem przyczyniającym się do występowania zjawiska przemocy w rodzinie jest nadużywanie alkoholu. W monitorowanym okresie możemy zaobserwować znaczny wzrost liczby osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu. Jednocześnie odnotowuje się wzrost liczby kobiet stosujących przemoc (wzrost o 100 w porównaniu do roku 2015).

Funkcjonariusze w celu udzielenia ofiarom wszechstronnej pomocy ściśle współpracowali z podmiotami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, z miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, ośrodkami interwencji kryzysowej, centrami pomocy rodzinie, a w przypadku krzywdzenia dzieci również ze szkołami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz sądami rodzinnymi. Ponadto uczestniczyli w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych dla rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Cel szczegółowy 1:

Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Od szeregu lat samorząd województwa wspiera działania mające na celu zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów. Propaguje również działania mające na celu edukację uczniów o zagrożeniach płynących z przemocy w rodzinie, poprzez zlecenie zadań organizacjom pozarządowym w otwartym konkursie ofert.

Szkoła dla rodziców i wychowawców

Według danych, uzyskanych na podstawie ankiet z lokalnych samorządów w roku 2016 program profilaktyczno-edukacyjny „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” realizowany był na terenie województwa w formie warsztatowej przez 32 podmioty w 17 gminach, oraz 13 podmiotów w 9 powiatach. Łącznie w zajęciach udział wzięło 1 288 osób.

Z uwagi na korzyści, jakie płyną z realizacji ww. programu Samorząd Województwa zaangażował się w działania informujące o możliwości skorzystania z tego typu wsparcia, poprzez rozpropagowywanie ulotek informacyjnych.

Ważną rolę we wspieraniu rodzin z dysfunkcjami pełnią asystenci rodziny oraz pedagodzy ulicy. W roku 2016 w województwie pracowało 201 asystentów rodziny (liczba ta /zmałała o 5 w porównaniu z rokiem 2015), którzy wsparciem objęli 2245 rodzin (w roku 2015 – 2296 rodzin). Natomiast jeśli chodzi o pedagogów ulicy, z uzyskanych z terenu województwa informacji wynika, że w roku 2016 pracowało ich w środowisku 7.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zaproponował w roku 2016, w otwartym konkursie ofert z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zadania do realizacji organizacjom pozarządowym. Działanie to zostało szerzej opisane na stronie 14.

Wskaźniki przyjęte celu szczegółowym 1

Wskaźniki	w latach		
	2014	2015	2016
Liczba dofinansowanych programów jednostek niepublicznych w ramach otwartych konkursów ofert, dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie	3	3	4
Liczba kampanii	3	2	4
Liczba uczestników konferencji, paneli, szkoleń organizowanych przez Samorząd Województwa lub we współpracy z innymi podmiotami	168	235	445

Cel szczegółowy 2:

Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy.

Od szeregu lat Samorząd Województwa inicjuje i dofinansowuje tworzenie w województwie „Przyjaznych Pokoi Przesłuchań Dzieci”.

Działalność ww. pomieszczeń jest corocznie monitorowana. Obecnie w województwie funkcjonuje 17 takich pokoi, z czego utworzenie 12 było inicjowane i wspierane finansowo z budżetu województwa.

„Przyjazny Pokój Przesłuchań Dzieci” w Sądzie Rejonowym w Ełku przestał funkcjonować w 2015 r. ponieważ nie spełniał wymogów Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 2013 r.

Jednocześnie w 2016 r. powstał nowy „Przyjazny Pokój Przesłuchań Dzieci” przy Sądzie Rejonowym w Kętrzynie.

Poniższe zestawienie obrazuje stan wykorzystania tych pomieszczeń w latach 2014-2016.

Tabela 7. Funkcjonowanie „Przyjaznych Pokoi Przesłuchań Dzieci” w Województwie Warmińsko-Mazurskim

Rok	Liczba działających Przyjaznych Pokoi Przesłuchań Dzieci	Pokoje utworzone z inicjatywy województwa	Liczba przeprowadzonych przesłuchań (policyjnych, prokuratorskich, sędziowskich)	Liczba posiedzeń składu sędziowskiego	Ilość przeprowadzonych badań (psychologicznych, pedagogicznych, innych)	Liczba sesji terapeutycznych (w godzinach)
2014	17	12	578	93	204	1511
2015	16	12	277	122	309	1315
2016	17	12	479	146	560	1408

Źródło: opracowanie własne – dane za rok 2016 uzyskane z placówek prowadzących „Przyjazne Pokoje Przesłuchań Dzieci”

Z przeanalizowanych danych otrzymanych z instytucji prowadzących „Przyjazne Pokoje Przesłuchań Dzieci” wynika, iż w roku 2016 liczba prowadzonych przesłuchań policyjnych, prokuratorskich i sędziowskich wzrosła o ponad połowę w porównaniu do roku 2015. Wzrosła również liczba sesji terapeutycznych. Natomiast o prawie 20% wzrosła liczba posiedzeń składu sędziowskiego oraz liczba przeprowadzonych badań – o ponad 80 %.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 dofinansowano zadanie pn. „Punkt konsultacyjny ds. Przemocy w Rodzinie w Wydminach”.

Celem projektu jest udzielenie wsparcia dla 120 osób zamieszkującą gminę Wydminy (60 sprawców i 60 ofiar) stosujących oraz doświadczających przemocy domowej poprzez usługi Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie w Wydminach do końca stycznia 2019 r.

Zadania: Punkt Konsultacyjny Osoba Pierwszego Kontakt, Poradnictwo specjalistyczne prawne, psychologiczne, rodzinne, asystent rodziny, pracownik socjalny, przemoc domowa, wzmocnienie więzi rodzinnych. Grupą docelową są mieszkańcy gminy Wydminy stosujący lub doświadczający przemocy w rodzinie.

Wartość projektu : 947 837,50

Wartość dofinansowania : 858 327,50

Realizatorem projektu jest gmina Wydminy

Realizacja projektu: od 1 stycznia 2017 r. do końca stycznia 2019 r.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej corocznie dokonuje aktualizacji bazy informacyjnej na stronie internetowej na temat możliwości uzyskania pomocy na wszystkich szczeblach samorządu. W bazie znajduje się 15 rejestrów

Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 2:

Wskaźniki	w latach		
	2014	2015	2016
wzrost liczby utworzonych punktów konsultacyjnych i ośrodków wsparcia	l. p.konsult. – 105 l. ośr. wsparcia – 14	l. p.konsult. – 105 l. ośr. wsparcia – 22	l. p.konsult. – 64* l. ośr. wsparcia – 21
liczba nowoutworzonych Niebieskich Pokoi w powiatach	1	0	1
Wzrost liczby osób doświadczających przemocy, które skorzystały z programów wspierających	166	183	189

* Dane uzyskane z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego. Dane z Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będą możliwe do uzyskania po przeanalizowaniu ankiet samorządów gminnych PARPA-G1.

Cel szczegółowy 3:

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Z danych przekazanych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wynika, że:

- W roku 2016 programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie realizowało 18 na 21 powiatów (w tym 2 miasta grodzkie na prawach powiatu). Zadania nie realizowały 3 powiaty: giżycki, lidzbarski i szczycieński

Tabela 8. Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w województwie warmińsko-mazurskim

Powiat	Liczba osób, które ukończyły program					
	2014		2015		2016	
	Ogółem	K	Ogółem	K		K
Bartoszycki	8	-	18	0	18	0
Braniewski	23	-	0	0	10	0
Działdowski	25	1	36	8	48	7
Elbląski	5	-	0	0	4	0
M. Elbląg	6	1	6	1	10	0
Etcki	16	1	28	1	9	0
Giżycki	-	-	3	1	-	-

Gołdapski	5	-	10	0	8	0
Iławski	41	-	34	0	35	0
Kętrzyński	9	-	29	0	21	0
Lidzbarski	8	1	0	0	-	-
Mrażowski	7	1	8	1	10	0
Nidzicki	7	-	12	0	16	1
Nowomiejski	5	-	8	0	9	0
Olecki	5	-	1	0	4	0
Olsztyński	54	-	65	0	104	12
M. Olsztyn	33	26	18	0	13	4
Ostródzki	22	-	26	0	20	0
Piski	5	-	5	1	4	0
Szczycieński	17	9	21	10	-	-
Węgorzewski	7	-	6	0	9	0
Razem	308	40	324	23	352	24

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego

Analizując powyższe dane można stwierdzić, że najczęściej udział w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie biorą mężczyźni. Natomiast największą liczbę kobiet uczestniczących w ww. programie odnotowuje się w powiecie olsztyńskim.

Realizacja celu przebiegała w naszym województwie również poprzez organizację od sześciu lat konferencji „Solidarni przeciw przemocy wobec kobiet – Biała Wstążka”. Konferencje odbywają się w Ramach Kampanii „Biała Wstążka” w okresie światowych 16 Dni przeciw przemocy ze względu na płeć. *Więcej o konferencji, która odbyła się w 2016 r. na stronie 15.*

Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 3:

Wskaźniki	w latach		
	2014	2015	2016
Wzrost liczby osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym	308	324	352
Spadek liczby osób po przebyciu programu korekcyjno-edukacyjnego stosujących przemoc	65 osób powróciło do stosowania przemocy	71 osób powróciło do stosowania przemocy	34 osoby powróciły do stosowania przemocy

Źródło: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie oraz Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim.

Cel szczegółowy 4:

Podniesienie kompetencji i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego inicjuje i dofinansowuje szkolenia dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1) Szkolenia dla członków zespołów interdyscyplinarnych

- ❖ **W roku 2016** Samorząd Województwa wspierając samorządy gminne w realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przygotował jesienią 2-dniowe szkolenie warsztatowe, przewidziane dla członków i kandydatów do zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Szkolenie odbyło się 22-23 oraz 24-25 listopada i miało charakter interdyscyplinarny. Wśród uczestników byli przede wszystkim: pracownicy socjalni, członkowie gminnych komisji RPA, asystenci rodziny, psycholog, policjanci.

Łącznie wzięło w nim udział 40 osób.

Szkolenie obejmowało 16 godzin dydaktycznych w 2 grupach warsztatowych po 20 osób. Udział w szkoleniu zakładał zdobycie przez uczestników lub pogłębienie wiedzy w następujących obszarach:

- Rekapitulacja własnych doświadczeń dot. osobistych spotkań z osobami doświadczającymi przemocy (dorosłymi i dziećmi) oraz spotkań ze sprawcami przemocy.
- Niebieska Karta – szansa na pomoc. Analiza procedury i praktyki uczestników, w kontekście możliwości i zasobów ważnych dla skutecznej pomocy pokrzywdzonym – dorosłym i dzieciom.
- Optymalizowanie warunków kontaktu i rozmowa interwencyjna z dorosłą osobą doświadczającą przemocy.
- Ocenianie ryzyka, *triage*.
- Pierwsza pomoc i wsparcie osoby doświadczającej przemocy.
- Wywiad z dzieckiem. Koncepcja bezpiecznych przesłuchań dziecka.
- Optymalizowanie warunków kontaktu i rozmowa interwencyjna z dzieckiem oraz rodzicem (niekrzywdzącym).
- Pomoc psychologiczna dziecku – fakty, wyobrażenia.
- Interwencja kierowana troską – kontakt i rozmowa interwencyjna z osobą, co do której zachodzi podejrzenie, że stosuje przemoc.
- Problematyka młodocianych sprawców przemocy seksualnej – zjawisko i interwencja w koalicji z rodzicami.
- Konsultacje superwizyjne.

O przeprowadzenie szkolenia został poproszony Pan Krzysztof Sarzała – Kierownik Centrum Interwencji Kryzysowej w Gdańsku, Koordynator gdańskiego oddziału Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

2) Spotkanie szkoleniowe Przewodniczących Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Spotkanie odbyło się 18 kwietnia 2016 r. W spotkaniu udział wzięli między innymi:

- przewodniczący i członkowie zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- pracownicy pomocy społecznej;
- przedstawiciele Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

Celem spotkania było zwiększenie efektywności podejmowanych w województwie działań interwencyjnych i pomocowych w momencie zaistniałego problemu, dzięki wymianie „dobrych praktyk” i doświadczeń.

Spotkanie zakończyła dyskusja, podczas której podjęto następujące tematy:

1. Zasady sporządzania notatek z wizyt sprawdzających w rodzinie oraz zasady przekazywania informacji między Policją a Zespołem Interdyscyplinarnym;
2. Trudności we współpracy z Policją, głównie w zakresie sporządzonych Niebieskich Kart oraz notatek urzędowych z interwencji, które nie mogły zostać w pełni przeprowadzone (np. nie zastano sprawcy/ofiary);
3. Interpretacja przepisów dotyczących kierowania ofiar przemocy na obdukcję, sporządzania kart informacyjnych podczas badania pacjenta oraz kwalifikowania dowodowego w postępowaniu sądowym dokumentacji medycznej ofiary przemocy;
4. Trudne sytuacje wynikające z pracy Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego;
5. Prawa sprawcy przemocy – do jakich dokumentów może mieć wgląd osoba stosująca przemoc?
6. Przekazywanie informacji i dokumentacji między gminami, w przypadku zmiany miejsca zamieszkania ofiary przemocy po wszczęciu i kontynuowaniu procedury Niebieskiej Karty, oferowanie dalszej pomocy specjalistycznej oraz prawne aspekty dotyczące zasady poufności danych.

W spotkaniu wzięło udział 91 osób.

3) Szkolenie kandydatów na dyżurnych Telefonu Zaufania

Szkolenie przeprowadziło Olsztyńskie Stowarzyszenie Pomocy Telefonicznej na zlecenie Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Szkolenie dla 47 wolontariuszy olsztyńskiego Telefonu Zaufania w dniu 25 września 2016 r. miało za zadanie podwyższenie kwalifikacji i umiejętności wolontariuszy Olsztyńskiego Telefonu Zaufania.

4) *Seminarium dla osób pracujących z podopiecznymi w wieku senioralnym*

W dniu 7 kwietnia 2016 r. w Olsztynie odbyło się seminarium pn.: „Rozpoznawanie i przeciwdziałanie przemocy wobec osób starszych”. Organizatorem spotkania był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Seminarium skierowane było do osób pracujących bezpośrednio z podopiecznymi w wieku senioralnym: pracowników socjalnych, opiekunów, pedagogów, psychologów, instruktorów terapii zajęciowej, asystentów osoby niepełnosprawnej. W seminarium wzięło udział ponad 70 osób – zatrudnionych w środowiskowych domach samopomocy, dziennych domach pomocy oraz ośrodkach pomocy społecznej z terenu województwa warmińsko-mazurskiego.

Spotkanie miało wymiar praktyczny. Zarówno do jego poprowadzenia, jak i prezentacji poszczególnych zagadnień, zaproszono specjalistów-praktyków, którzy w swej pracy zawodowej od wielu lat związani są bezpośrednio z pracą z seniorami dotkniętymi problemem przemocy. Głównym celem seminarium było przekazanie kadrze pracującej z osobami starszymi wiedzy z zakresu lepszego rozumienia specyfiki pracy z tą grupą osób, ich potrzeb oraz ograniczeń, w tym podejmowanie działań pomocowych wobec osób w podeszłym wieku doświadczających przemocy. Na spotkaniu podkreślano znaczenie inicjatyw prewencyjnych i profilaktycznych, zapewniających bezpieczeństwo seniorów w ich najbliższym otoczeniu (ze strony rodziny, opiekunów czy lokalnego środowiska).

5) *Szkolenie dla PCPR, Sądów i Prokuratury*

W dniach 21-22 kwietnia 2016 roku Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej zorganizował seminarium szkoleniowe pn. „Tworzenie kompleksowego systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej w oparciu o współpracę PCPR, Sądu i Prokuratury”. Jednym z tematów było przeprowadzenie warsztatów dla ww. grupy na temat „Potrzeby wewnętrzne i zewnętrzne dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz analiza studiów przypadku dotycząca sytuacji podejmowania decyzji o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej”. Podczas szkolenia poruszono temat dobra dziecka, a także przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Warsztaty prowadzone były przez wykwalifikowanych specjalistów z dziedziny pracy nad dzieckiem i rodziną Panią Jolantę Kraśniewską oraz Pana Krzysztofa Kraśniewskiego. W szkolenie uczestniczyły 52 osoby.

Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 4:

Wskaźniki	w latach		
	2014	2015	2016
Wzrost liczby przeszkolonych osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	279*	74	300

* Wliczono osoby przeszkolone w ramach Projektu systemowego ROPS „Efektywnie, Fachowo, Skutecznie na Warmii i Mazurach”.

Cel szczegółowy 5:

Wzmacnianie współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim.

W ramach współpracy z trzecim sektorem, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zaproponował w roku 2016, w otwartym konkursie ofert z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zadania do realizacji organizacjom pozarządowym:

- 1) szkolenia przeznaczone dla osób pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc w rodzinie,
- 2) zorganizowanie w dniach 25 listopada – 10 grudnia wojewódzkich obchodów w ramach kampanii „Biała wstążka” poświęconej przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet.
- 3) zorganizowanie konferencji mającej na celu upowszechnianie „dobrych praktyk” w zakresie skutecznych metod przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cztery ze zgłoszonych ofert zdobyły uznanie komisji oceniającej wnioski w konkursie oraz otrzymały dofinansowanie na realizację następujących zadań:

- „Wolontariusz Olsztyńskiego Telefonu Zaufania – ważnym ogniwem w procesie skutecznej pomocy osobom uwikłanym w przemoc” realizowane przez Olsztyńskie Stowarzyszenie Pomocy Telefonicznej. W Szkoleniu wzięło udział 47 osób. Zadanie miało na celu: utrzymanie dotychczasowego zakresu wsparcia udzielanego rodzinom, w których występuje przemoc i problem alkoholowy, prowadzenie całodobowych dyżurów telefonicznych; podwyższenie kwalifikacji i umiejętności wolontariuszy OTZ; ograniczenie negatywnych skutków związanych z występowaniem w rodzinach takich problemów jak alkoholizm, przemoc czy niewydolność wychowawcza; dotarcie z ofertą pomocy do większej liczby osób dzięki działaniom popularyzatorskim.
- „Oblicza (prze)Mocy” konferencja organizowana przez Fundację „Inicjatywa Kobiety Aktywnej” FIKa z Olsztyna. W Konferencji wzięło udział 75 osób. Zadanie miało na

celu: upowszechnienie najnowszych wyników badań w zakresie przemocy w rodzinie; wypracowanie oraz upowszechnienie dobrych praktyk, ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie; poprawę efektywności współpracy pomiędzy podmiotami (uczelnia wyższa, NGO, Policja, MOPS i inne).

- „Organizacja konferencji upowszechniającej dobre praktyki w zakresie skutecznych metod przeciwdziałania przemocy w rodzinie” organizowana przez Fundację Instytut Badań i Edukacji Społecznej z Olsztyna. W Konferencji wzięło udział 70 osób. Zadanie miało na celu: upowszechnianie metod przeciwdziałania przemocy w rodzinie i przemocy wobec kobiet poprzez zorganizowaną konferencję podczas obchodów Dni „Białej Wstążki”.
- „Zorganizowanie i przeprowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej poświęconej przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet w dniach 1 listopada – 10 grudnia” realizowane przez Fundację Instytut Badań i Edukacji Społecznej z Olsztyna. W ramach tego zadania w listopadzie i grudniu pojawiają się artykuły w Gazecie Olsztyńskiej oraz na stronie internetowej www.wm.pl dotyczące przemocy. Odbiorcami kampanii było ok. 180 026 osób. Zadanie miało na celu: upowszechnianie wiedzy o metodach przeciwdziałania przemocy w rodzinie i przemocy wobec kobiet poprzez promocję instytucji, organizacji i służb biorących udział w obchodach wojewódzkich Dni „Białej Wstążki”.

Łącznie na realizację ww. zadań przeznaczono 20 000 zł.

Wojewódzka narada gminnych pełnomocników ds. rozwiązywania problemów uzależnień

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego systematycznie organizuje wojewódzkie narady gminnych pełnomocników ds. rozwiązywania problemów uzależnień oraz przedstawicieli PCPR-ów.

W dniach 19-20 maja 2016 r. w Kromerowie odbyła się wojewódzka narada pełnomocników/koordynatorów ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, przygotowana przez Biuro ds. Uzależnień Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Podczas narady zostały poruszone, m.in. tematy dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pan Michał Tatarek omówił realizację Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Natomiast Pani Dorota Jaszczak-Kuźmińska z Działu ds. Rodziny i Młodzieży Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaprezentowała Program Potwierdzania Kwalifikacji Zawodowych Osób Pracujących w Systemie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W naradzie udział wzięło łącznie **47 osób**, głównie gminni pełnomocnicy/ koordynatorzy ds. rozwiązywania problemów uzależnień, kierownicy ośrodków pomocy społecznej, przewodniczący i członkowie Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych oraz przedstawiciele urzędów miast i gmin

„Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześpiństwem”

W roku 2016 po raz kolejny Samorząd Województwa wziął udział w kampanii „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześpiństwem” rozsyłając pisma zachęcające instytucje świadczące pomoc osobom pokrzywdzonym prześpiństwem do włączenia się w akcję.

W czasie 23-28 lutego wszystkie osoby potrzebujące niezbędnej pomocy prawnej, a będące ofiarami prześpiństwa, mogły uzyskać ją bezpłatnie w Sądach oraz w wyznaczonych punktach na terenie województwa.

Spotkania z PCPR

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej organizuje każdego roku cykliczne spotkania z PCPR w celu omówienia współpracy zasad między poszczególnymi jednostkami, m.in. między Warmińsko-Mazurskim Ośrodkiem Adopcyjnym a PCPR. Podczas spotkań omawiane są także tematy dotyczące wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej z zakresu pojawiających się z problemów opiekuńczo – wychowawczych, a także występującej przemocy. W 2016 roku takie spotkania odbyły się 9 marca i 24 października. W spotkaniu 9 marca uczestniczyło 16 osób, natomiast 24 października – 30 osób.

Upowszechnianie przewodnika przeznaczonego dla pracowników ochrony zdrowia

W porozumieniu z Narodowym Funduszem Zdrowia oraz za zgodą Pani Renaty Durdy – kierownika Pogotowia „Niebieska Linia” został przekazany w maju br. wszystkim podmiotom mającym umowy w zakresie usług leczniczych drogą mailową przewodnik „Postępowanie w związku z wystąpieniem przemocy w rodzinie”, opracowany przez Pogotowie „Niebieska Linia” z Warszawy, przeznaczony dla pracowników ochrony zdrowia. Miało to na celu ułatwienie placówkom ochrony zdrowia podejmowanie działań na rzecz pomocy ofiarom przemocy, które zgłaszają się do nich, a także tych pacjentów, u których w wyniku udzielenia pomocy medycznej lekarz i personel medyczny stwierdzą podejrzenie występowania przemocy.

Ankieta dla Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

W 2017 r. została wysłana ankieta do SOW w Olsztynie, Olecku oraz Elblągu. Z danych przekazanych przez SOW wynika:

Tabela 9. Dane dotyczące Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

ROK	Liczba umieszczonych w Ośrodkach				Liczba osób/rodzin umieszczonych w mieszkaniu chronionym
	rodzin	kobiet	mężczyzn	dzieci	
2015	40	44	4	64	2/1
2016	36	46	1	53	3/2

Źródło: Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

Największym problemem zgłaszanym przez Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia jest brak możliwości zatrudnienia dodatkowych psychologów lub terapeutów z uwagi na wymagania określone w rozporządzeniu w sprawie standardów podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne.

Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia wskazują również, że problemem dla nich jest brak współpracy z gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi, gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, ze względu na brak uregulowań prawnych odnośnie udostępniania informacji na potrzeby osób przebywających całonocowo w SOW lub korzystających z usług doraźnie.

Wypracowanie propozycji procedur postępowania w zakresie realizacji zadań szczegółowych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Pełnomocnik Zarządu ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczył na bieżąco w pracach i posiedzeniach Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Wojewodzie Warmińsko-Mazurskim. Zespół ten skupia przedstawicieli różnych instytucji i organizacji w województwie zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Prace Zespołu skoncentrowane są między innymi na wypracowaniu procedur działań, które usprawnią system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 5:

Wskaźniki	W latach		2016
	2014	2015	
Wzrost liczby „dobrych praktyk” w zakresie współpracy pomiędzy podmiotami	0	0	13
Wzrost liczby związanych partnerstw	0	0	0
wzrost liczby gmin i powiatów włączających się w obchody Dni Walki z Przemocą „Biała Wstążka” i „Otwarte Drzwi”	60	43	65
Wzrost liczby uczestników spotkań w SOW	8	0	0

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego, Fundacją „Inicjatywa Kobiet Aktywnych” oraz dane własne

Cel szczegółowy 6:

Podniesienie wrażliwości społecznej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Samorząd Województwa od 6 lat systematycznie organizuje wojewódzkie konferencje „Solidarni przeciw przemocy wobec kobiet – Biała Wstążka”.

25 listopada 2016 r. odbyła się VI Wojewódzka Konferencja w ramach Kampanii „Biała Wstążka”, zorganizowana przez Fundację Instytut Badań i Edukacji Społecznej z Olsztyna. W konferencji pod hasłem „**Oblicza przemocy – portret sprawcy**” wzięło udział 70 osób. Stowarzyszenie otrzymało dofinansowanie na zorganizowanie konferencji w ramach otwartego konkursu ofert. Relacja z konferencji znalazła się w Gazecie Olsztyńskiej, tygodnikach lokalnych oraz na stronie internetowej gazetaolsztyńska.pl/bialawstazka. Konferencja została dofinansowana ze środków Samorządu Województwa.

Harmonogram publikacji artykułów dot. konferencji „Biała Wstążka” :

21-25 listopada – zapowiedzi konferencji poświęconej Tygodniowi Białej Wstążki w Gazecie Olsztyńskiej i Dzienniku Elbląskim

25 listopada – Czym jest przemoc? – infografika. Powierzchnia – cała strona: Gazeta Olsztyńska i Dziennik Elbląski

28 listopada – relacja z konferencji w Gazecie Olsztyńskiej i Dzienniku Elbląskim

25 listopada – 2 grudnia – codzienna kampania Tygodnia Białej Wstążki poprzez artykuły w Gazecie Olsztyńskiej i Dzienniku Elbląskim oraz zamieszczaniem hasła akcji i białej wstążki w formie graficznej na pierwszej stronie Gazety Olsztyńskiej i Dziennika Elbląskiego.

2 grudnia – informator/poradnik: gdzie się zgłaszać po pomoc i dlaczego warto – tygodniki lokalne.

Corocznie podczas konferencji odznaczeni zostają kawalerowie „Białej Wstążki”, którzy swoją pracą i zaangażowaniem w niesienie pomocy kobietom pokrzywdzonym, w sposób szczególnie zasłużyli na wyróżnienie.

W roku 2016 kawalerami „Białej Wstążki” zostali:

1. Edward Tomczyk – Mediator w Elbląskim Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej;
2. Ś.P. Jacek Błaszczuk – Adwokat;
3. Mirosław Ślesiński – Dyrektor Ośrodka Profilaktyki i Edukacji Społecznej – Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego w Elblągu;
4. Piotr Machul – Adwokat.

Akcja „Otwarte Drzwi”

Samorząd Województwa w roku 2016 podjął inicjatywę pod nazwą „Otwarte Drzwi” i zaplanował na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zorganizowanie tego wydarzenia w dniu 3 grudnia.

Pismo zachęcające do włączenia się w kampanię zostało rozesłane do 250 instytucji, a 65 z nich zadeklarowały swój udział w akcji. W tym dniu, osoby dotknięte przemocą w rodzinie mogły skorzystać z porady psychologa, prawnika, terapeuty, dostały także możliwość założenia Niebieskiej Karty.

Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny

Co roku, odpowiadając na potrzebę wzmacniania rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu, przedsięwzięcie koncentruje się wokół innego aspektu życia rodzinnego i społecznego. W 2016 roku Dni Rodziny odbyły pod hasłem „Rodzina – tu wszystko się zaczyna”. Przygotowania do organizacji Dni Rodziny rozpoczynają się już w listopadzie roku poprzedzającego dane przedsięwzięcie. Wtedy to, na spotkaniu zespołu programowego, wybierane jest hasło przewodnie. Kolejne spotkania robocze odbywają się w lutym oraz kwietniu. Systematyczny kontakt z lokalnymi organizatorami oraz szeroka promocja (poprzez biuletyn wydawany dwa razy do roku i plakat) przedsięwzięcia sprawia, że każdym Warmińsko-Mazurskim Dniom Rodziny towarzyszy wiele różnorodnych inicjatyw.

W 2016 roku, w ramach Dni Rodziny tj. między 13 maja, a 10 czerwca, odbyło się ponad tysiąc wydarzeń, m.in.: wykładów, warsztatów, lekcji w szkole, festynów, imprez sportowych, rajdów rodzinnych, w których organizację zaangażowało się ponad 1000 różnych podmiotów.

Co roku obchody Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny rozpoczynają się uroczystą Inauguracją około 15 maja. Konferencję organizuje Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej we współpracy z Radą ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego i współdziałale Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego. Rok rocznie uroczystości towarzyszą wystąpienia członków komitetu honorowego oraz wykłady inauguracyjne.

Obchody Dni Rodziny kończy uroczyste Zakończenie Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny w dniu 10 czerwca. W 2016 roku gospodarzem Zakończenia było miasto Kętrzyn.

Wojewódzka kampania „bezpieczny senior”

2015-2016 r.

Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa wspólnie z Komendą Wojewódzką Policji w Olsztynie, Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego (Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej) oraz przy współpracy z innymi partnerami, w okresie od listopada 2015 r. do czerwca 2016 r. realizowała kampanię informacyjno-promocyjną „Bezpieczny senior”. Kampania dotyczyła szeroko rozumianych aspektów przemocy wobec osób starszych, ze szczególnym uwzględnieniem oszustw i bezpieczeństwa seniorów w ruchu drogowym. Jej celem było podniesienie świadomości osób starszych na temat potencjalnych zagrożeń oraz promowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa seniorów.

Inauguracja kampanii odbyła się w dniu 1 października 2015 roku, podczas VIII Wojewódzkiej Konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych, realizowanej przez Federację FOSa na zlecenie Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Łącznie w okresie od listopada 2015 do maja 2016 w ramach ww. kampanii odbyło się 121 spotkań, w których udział wzięło 3134 seniorów z całego województwa warmińsko-mazurskiego. Dzięki tym spotkaniom seniorzy poszerzyli swoją wiedzę na temat: bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zagrożeń przestępstwem (oszustwa, rozboje, kradzieże, wyłudzenia), przemocy w rodzinie oraz zaniedbania i wykluczenia społeczne. W spotkaniach, oprócz seniorów, uczestniczyli także przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz pracownicy instytucji pomocy i integracji społecznej.

Jednym z elementów zrealizowanej kampanii był konkurs odbywający się pod hasłem „Dzielny Senior”. Jego celem było promowanie dobrych praktyk w przeciwdziałaniu oszustwom, przemocy w rodzinie i przestępstwom wobec osób starszych.

Laureatami konkursu zostały dwie osoby indywidualne, które udaremniły zamiar popełnienia przestępstwa oraz organizacje i instytucje działające na rzecz podnoszenia świadomości i wiedzy seniorów w zakresie występujących zagrożeń oraz metodom ich zapobiegania.

Podsumowanie kampanii oraz rozstrzygnięcie konkursu odbyło się podczas konferencji pod hasłem „Prawo osób starszych do przyjaznej przestrzeni publicznej, aktywności społecznej oraz bezpieczeństwa” zorganizowanej w czerwcu 2016 r. przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Audycja radiowa na temat bezpieczeństwa seniorów

W dniu 3 grudnia 2016 r. na antenie Radia Olsztyn wyemitowana została, na zlecenie Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego audycja poradniczo-informacyjna na temat bezpieczeństwa seniorów na Warmii i Mazurach. Podczas audycji przedstawiciele Komendy

Wojewódzkiej Policji w Olsztynie oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie mówili m.in. o tym, gdzie osoby starsze i ich bliscy mogą szukać wsparcia w przypadku stosowania przemocy w rodzinie wobec seniorów. Bezpośrednio po emisji audycji eksperci, poza anteną, pełnili godzinny dyżur telefoniczny. Emisja audycji została poprzedzona jej 20-krotnymi 30-sek. zapowiedziami w tygodniu poprzedzającym jej emisję.

Działalność profilaktyczna Policji

W monitorowanym okresie na terenie województwa przedstawiciele różnych podmiotów, a szczególnie funkcjonariusze Policji prowadzili działalność profilaktyczno-edukacyjną w celu ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie.

Poniżej kilka przykładowych przedsięwzięć, działań zorganizowanych w 2016 r.:

- ***Komenda Powiatowa Policji w Bartoszycach*** – w grudniu policjanci przeprowadzili debatę społeczną pn. „Alkohol jako źródło przemocy i konfliktów z prawem”. W ramach międzynarodowej kampanii pn. „16 dni przeciw przemocy wobec kobiet” dzielnicowi uczestniczyli w szkoleniu członków Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych.

- ***Komenda Powiatowa Policji w Działdowie*** – w ramach trwającej kampanii „16 dni przeciwko przemocy wobec kobiet” w porozumieniu z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Działdowie policjanci przeprowadzili spotkanie z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie. Przedstawicielka Policji omówiła przestępstwa dotyczące znęcania się na podstawie przepisów kodeksu karnego oraz pojęcia przemocy w rodzinie w odniesieniu do definicji zawartej w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Poruszona została tematyka procedury Niebieskiej Karty w związku z przemocą w rodzinie

- ***Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim*** – w listopadzie w Sali Sesyjnej Starostwa Powiatowego w Nowym Mieście zorganizowana została powiatowa Konferencja pn. „Krzywdzenie dziecka- oblicza przemocy seksualnej”. Organizatorem przedsięwzięcia był Komendant Powiatowy Policji w Nowym Mieście Lubawskim oraz Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lub. Uczestnikami konferencji były osoby, które na co dzień pracują na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, członkowie zespołów interdyscyplinarnych, policjanci, pracownicy socjalni, pracownicy ośrodków pomocy społecznej, domu dziecka, kuratorzy, pedagodzy i dyrektorzy szkół. Także w listopadzie policjanci z nowomiejskiej komendy wzięli udział w konferencji zorganizowanej z okazji Międzynarodowego Dnia Eliminacji Przemocy wobec Kobiet, która odbyła się w Kurzętniku pod nazwą „Oblicze przemocy- portret sprawcy”. W konferencji wzięli udział specjaliści, którzy na co dzień zajmują się tematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- ***Komenda Powiatowa Policji w Węgorzewie*** – w czerwcu w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Węgorzewie odbyła się konferencja na temat „Rodzinna piecza zastępcza

w powiecie węgorszewskim- lokalny system współpracy”. Organizatorem konferencji było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, a jednym z prelegentów – Specjalista ds. Nieletnich i Patologii Komendy Powiatowej Policji w Węgorszewie, która omówiła kwestie związane z przemocą w rodzinie, przestępczością, zagrożeniami i profilaktyką. W konferencji, oprócz organizatorów wzięli udział przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej, asystenci rodzinni, policjanci oraz kuratorzy sądowi. Przedsięwzięcie miało na celu poznanie opinii i oczekiwań uczestników spotkania oraz wypracowanie propozycji rozwiązań zmierzających do zacieśnienia lokalnego systemu współpracy. Po wysłuchaniu referatów, uczestnicy spotkania wdali się w dyskusję, w trakcie której często powoływano się na dobro dziecka i zastanawiano się nad trudnymi sytuacjami oraz sposobem postępowania w trakcie niesienia pomocy.

Wskaźniki przyjęte w celu szczegółowym 6:

Wskaźniki	w latach		
	2013	2014	2015
Liczba dofinansowanych programów jednostek niepublicznych w ramach otwartych konkursów ofert, w celu podniesienia świadomości na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	3	3	3
Liczba kampanii	3	3	4
Liczba uczestników konferencji i seminariów dotyczących przemocy organizowanych przez Samorząd Województwa lub we współpracy z innymi podmiotami	192	168	215

Sporządziła:
Małgorzata Stasiewicz

Sprawdził
Michał Tatarek